

Nr 257.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, lag om ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i mål, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, och förordning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907; given Stockholms slott den 11 april 1913.

Under åberopande av bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning,
- 2) lag om ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i mål, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, och
- 3) förordning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest
städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Theodor Adelswärd.

Förslag

till

Lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Härigenom förordnas som följer:

Svenska ursprungsbeteckningar.

1 §.

Ej må vara, därå finnes anbragt beteckning, som giver varan sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige, från utrikes ort hit till riket införas för försäljning.

Den omständigheten, att å vara förekommande beteckning är avfattad på svenska språket eller att å vara anbragts avbildning med svenskt motiv, skall, även om i sistnämnda fall avbildningen åtföljes av förklarande text, ej i och för sig utgöra hinder för varans införande.

Ovan stadgade förbud äger icke tillämpning,

då det ådagalägges, att varan verkligen är frambragt eller tillverkad i Sverige och förut blivit utförd ur riket;

då den åsatta beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art (generisk beteckning); eller

då, jämte den svenska ursprungsbeteckningen, å varan finnes på tydligt, lätt i ögonen fallande och varaktigt sätt angivet, att varan är av utländskt ursprung.

2 §.

Ankommer hit till riket vara, som jämlikt 1 § ej må hit införas, skall varan vid införseln tagas i beslag av tullpersonalen.

Då vara tagits i beslag, skall densamma avlämnas till den närmaste tullförvaltning, där den lämpligen kan förvaras, varjämte underrättelse om beslaget ofördröjligen skall genom nämnda tullförvaltnings försorg i rekommenderat brev avsändas till varans adressat, där sådan finnes å denna angiven eller eljest är för tullförvaltningen känd och han ej personligen varit närvarande vid beslagets verkställande.

3 §.

Mål angående överträdelse av denna lag tillhör generaltullstyrelsens upptagande och avgörande.

I målets behandling skola ämbetsverkets chef och minst två ledamöter deltaga. Av de senare skall åtminstone en hava fullgjort vad författningarna föreskriva dem, som uti domareämbeten må nyttjas. Såsom styrelsens beslut gälle den mening, varom de flesta sig förena; och skall i händelse av lika röstetal eller flera olika meningar vad i allmän lag för sådant fall är stadgat angående omröstning till dom i brottmål lända till efterrättelse.

4 §.

Verkställt beslag skall av den tullförvaltning, till vilken varan jämlikt 2 § avlämnats, skyndsamt underställas generaltullstyrelsens prövning; skolande tullförvaltningen därvid överlämna rapport över beslaget från den, som verkställt detsamma, ävensom avgiva yttrande, huruvida enligt tullförvaltningens förmenande den beteckning, som föranlett beslaget, kan utplånas eller varan förses med sådan i 1 § omförmäld beteckning, varigenom dess utländska ursprung anges, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, samt, därest så anses kunna ske, på vilket sätt dylik åtgärd synes böra vidtagas.

5 §.

Innan målet av generaltullstyrelsen företages till avgörande, skall tillfälle lämnas den tullfiskal, inom vars tjänstgöringsdistrikt beslaget skett, ävensom varuägaren, varmed i denna lag förstås emottagaren av varan eller, om han är ombud för annan här i riket, vilken över densamma äger föfoga, denne senare, att i målet sig yttra; och förelägge styrelsen för sådant ändamål envar av dem att inom viss tid från erhållen

del av föreläggandet avgiva dylikt yttrande, vid äventyr att målet ändå avgöres. Är ägaren ej känd, eller kan han icke med kallelse anträffas, skall styrelsen låta i allmänna tidningarna införa kungörelse angående beslaget med föreläggande för ägaren att, vid nyssnämnda äventyr, inom tre månader från kungörandet inkomma med yttrande i målet. Där så provas nödigt, inhänte styrelsen jämväl yttrande från den, som verkställt beslaget.

6 §.

Finnes generaltullstyrelsen beslaget icke vara lagligen grundat, varde detsamma av styrelsen upphävt.

7 §.

Provas beslaget vara lagligen grundat, och kan ej den oriktiga ursprungsbeteckningen utplånas eller varan förses med sådan i 1 § omnämnd beteckning, varigenom dess utländska ursprung angives, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, skall densamma av generaltullstyrelsen förklaras förbruten.

8 §.

Finnes beslaget lagligen grundat, men föreligger ej hinder, varom i 7 § sägs, mot den oriktiga ursprungsbeteckningens utplånande eller varans försende med i 1 § angiven beteckning om dess utländska ursprung, förelägge generaltullstyrelsen varuägaren dels att inom viss tid, efter det styrelsens beslut vunnit laga kraft, i enlighet med de närmare föreskrifter, styrelsen har att i beslutet meddela, under tillsyn av tullpersonal oskadliggöra den oriktiga beteckningen, dels ock, såframt ej visas, det varan mot ägarens förbud blivit obehörigen märkt, att inom tid och i den ordning, som stadgas i fråga om erläggande av tull, gälda en straffavgift, motsvarande tio procent av varans värde, så beräknat som om fastställande av värdet å gods, för vilket tull skall utgå efter dylik grund, är föreskrivet, dock ej under tio eller över femhundra kronor för allt med samma lägenhet till honom ankommet obehörigen märkt gods.

9 §.

Ställer sig varuägaren icke till efterrättelse vad enligt 8 § honom förelagts med avseende å den oriktiga ursprungsbeteckningens oskadliggörande, vare lag som i 7 § sägs.

10 §.

Varda ej straffavgiften och de kostnader, som för dess beräkande kunna hava uppkommit för det allmänna, där dessa skola av varuägaren ersättas, behörigen erlagda, skola gällande bestämmelser angående uttagande av oguldna tullavgifter vinna motsvarande tillämpning.

11 §.

Påkallar tullfiskalen eller varuägaren vittnesförhör vid domstol, eller finner generaltullstyrelsen eljest sådant förhör erforderligt, må styrelsen därom förordna.

12 §.

Generaltullstyrelsens beslut enligt 6, 7, 8 eller 9 § meddelas efter anslag; skolande ett exemplar av beslutet ofördröjligen i rekommenderat brev avsändas till varuägaren, såframt hans adress är känd.

13 §.

Är tullfiskalen eller varuägaren missnöjd med beslut, som generaltullstyrelsen jämlikt 6, 7, 8 eller 9 § meddelat, äge han att, vid talans förlust, däröver hos Konungen anföra besvär före klockan tolv å tjugonde dagen från beslutets dag; dock att tullfiskalen ej må fullfölja talan mot beslut enligt 8 §, såvitt angår sättet för den oriktiga ursprungsbeteckningens oskadliggörande.

Över beslut, som eljest i målet av generaltullstyrelsen meddelats, må särskild klagan icke föras.

14 §.

Förklarar före besvärstidens utgång såväl tullfiskalen som varuägaren hos generaltullstyrelsen sig åtnöjas med styrelsens jämlikt 6 eller 8 § meddelade beslut, skall detsamma såsom lagakraftvunnet anses.

Har talan fullföljts mot beslut, varom nu nämnts, eller står rätten att däremot föra talan ännu öppen, utgöre den omständigheten likväl ej hinder för varuägaren att på därom hos generaltullstyrelsen gjord framställning utfå varan, i den mån denna icke enligt styrelsens prövning erfordras såsom bevismedel vid fullföljd av talan mot beslutet. Dock åligge det varuägaren att dessförinnan dels i enlighet med de föreskrifter, styrelsen redan meddelat eller, såvitt oriktig ursprungsbeteckning ej ansetts föreligga, har att på grund av ifrågavarande framställning meddela, utplåna å varan förefintlig beteckning, som föranlett beslaget, eller ock förse varan med sådan beteckning för angivande av dess utländska ursprung, som i 1 § sägs, och dels hos tullförvaltningen nedsätta eller ställa betryggande säkerhet för ifrågakommande straffavgift och kostnader, varom i 10 § sägs. Styrelsens beslut i anledning av framställning, varom ovan förmäles, skall tillställas varuägaren på sätt i 12 § finnes stadgat.

15 §.

Vara, som enligt 7 § genom lagakraftätagande beslut förklarats förbruten, skall genom tullförvaltningens försorg förstöras.

Vara, som jämlikt 9 § blivit genom lagakraftätagande beslut förklarad förbruten, skall av tullförvaltningen å offentlig auktion försäljas till den mestbjudandes fria disposition.

I händelse beslagtagna vara finnes underkastad förskämning, minskning eller annan sådan nedgång i värde, såframt med försäljningen därav fördröjes, må generaltullstyrelsen, jämväl där målet är beroende på Konungens prövning, efter därom av tullfiskalen eller varuägaren gjord framställning eller om eljest så prövas skäligen, förordna om varans försäljning utan avbidan på målets slutliga avgörande.

Innan vara försäljes, skall i enlighet med föreskrifter, som meddelas i det beslut, varigenom varan förklarats förbruten eller om dess försäljning enligt föregående stycke förordnas, den åsatta ursprungsbeteckningen utplånas eller ock varan förses med sådan beteckning för angivande av dess utländska ursprung, som i 1 § sägs. Kan dylik åt-

gård ej lämpligen vidtagas, skall varan i sin helhet eller till den del, sådant nödigt är, förstöras.

16 §.

Av influten straffavgift eller behållen försäljningssumma för förbruten vara tillfalle hälften kronan och hälften tullstatens enskilda pensionsinrättning.

17 §.

Vad i denna lag är stadgat gälle ock i det fall, att den oriktiga ursprungsbeteckningen är anbragt å emballage, i vilket varan vid införseln förvaras, såvida emballaget är sådant, att varan är avsedd att däri hållas till salu.

Utländska ursprungsbeteckningar.

18 §.

Konungen må efter avtal med främmande stat och under förutsättning, att denna lämnar motsvarande skydd för svenska ursprungsbeteckningar, förordna, att de i 2—17 §§ upptagna bestämmelser skola med nedan i andra stycket omförmälda undantag äga tillämpning beträffande införsel i försäljningssyfte av vara, försedd med oriktig ursprungsbeteckning, genom vilken varan direkt eller indirekt angives vara frambragt eller tillverkad i den främmande staten eller å någon inom denna belägen ort, såframt icke den åsatta beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art (generisk beteckning) eller densamma åtföljes av en noggrann och med tydliga bokstäver anbragt beriktigande uppgift, som, i händelse varan icke frambragts eller tillverkats inom ifrågavarande stat, skall utmärka det verkliga ursprungslandet och, därest varan frambragts eller tillverkats å annan ort inom ifrågavarande stat än den angivna, den verkliga ursprungsorten.

Beslag å vara med utländsk ursprungsbeteckning skall endast äga rum efter angivelse eller om tullpersonalen finner uppenbart, att oriktig ursprungsbeteckning föreligger. Innan beslagtagna vara må av ägaren utbetäckas eller genom det allmännas försorg säljas, skall varan, om

den åsatta beteckningen icke utplånas, förses med sådan uppgift angående dess verkliga ursprung, varom ovan nämns.

I överenskommelsen må bestämmas, att vad i första stycket sägs angående generiska beteckningar ej skall gälla i fråga om beteckningar för vinodlingsprodukter.

19 §.

Genom denna lag upphäves förordningen angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning den 9 november 1888.

20 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1914.

I mål, som dessförinnan blivit vid domstol anhängiggjort eller enligt 3 § i förordningen den 9 november 1888 dit hänskjutet, skall efter lagens ikraftträdande domstolen meddela yttrande vad angår frågan, huruvida beslaget är lagligen grundat, samt, där så prövas vara förhållandet, hänvisa målet till generaltullstyrelsen, som har att efter omständigheterna antingen jämlikt 7 § förklara varan förbruten eller enligt 8 § föreskriva, vad det åligger varuägaren fullgöra såsom villkor för utbekommande av varan, så ock i övrigt med målet lagligen förfara.

Förslag

till

Lag om ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i mål, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Häri genom förordnas som följer:

Har i mål, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, någon blivit av tullfiskalen åberopad eller enligt generaltullstyrelsens eller Konungens förordnande inkallad såsom vittne, njute han gottgörelse av allmänna medel för sin inställelse efter enahanda grunder och i samma ordning, som stadgas angående ersättning av allmänna medel till vittnen i brottmål; skolande sådan kostnad alltid stanna å statsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1914.

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Häri genom förordnas, att 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907 skall erhålla följande ändrade lydelse:

I stapelstad — — — — stadgas.

Frihamn — — — — skall i fråga om tull- och tillverkningsavgifter samt sockerskatt ävensom beträffande tillämpningen av gällande bestämmelser angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning anses såsom utrikes ort; och — — — införes.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1914.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
24 januari 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM.
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena ävensom chefen för justitiedepartementet anmälde chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Adelswärd, ett av särskilde kommitterade avgivet underdånigt betänkande med förslag till lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning jämte därav betingade förslag till lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i ärende, som avses i berörda författning, lag angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 samt kungörelse angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Över förslaget till lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning ävensom förslaget till kungörelse angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn hade kommerskollegium och generaltullstyrelsen på grund av nådig remiss avgivit gemensamt underdånigt utlåtande, därvid tillika överlämnats dels av kommerskollegium inhämtade yttranden från Stockholms handelskammare, handelskamrarna i Göteborg och Gävle, Södra Älvsborgs läns industri- och handelskammare, Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare, Örebro läns handels- och industrikammare, Smålands och Blekinge handelskammare, svenska handelskammaren i London, fullmäktige i järnkontoret, Sveriges allmänna exportförening, Sveriges industriförbund, Sveriges allmänna handelsförening, Sveriges hantverksorganisation, svenska pappersbruksföreningen och Sveriges minuthandlars riksförbund, dels ock av generaltullstyrelsen infortrade yttranden från packhusinspektionerna i Stockholm, Göteborg och Malmö samt från de fyra tullfiskalerna i riket.

Efter att hava redogjort för det väsentliga innehållet i handlingarna yttrade föredragande departementschefen:

»De av kommitterade avgivna förslagen har jag ansett kunna i huvudsak läggas till grund för en ny lagstiftning i förevarande ämne.

Vid den granskning, för vilken jag låtit desamma bliva föremål inom finansdepartementet, har jag emellertid funnit de båda förstnämnda förslagen böra undergå vissa detaljändringar, delvis föranledda av vad kommerskollegium och generaltullstyrelsen i sitt utlåtande anført och särskilda bland de av ämbetsverken införskaffade yttrandena innehålla.

Sålunda har jag ansett andra stycket av 1 § i förslaget angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, vilket stycke innehåller åtskilliga exempel på beteckningar, som kunna anses såsom ursprungsbeteckningar, lämpligen böra utgå. En exemplifiering sådan som den föreslagna synes nämligen kunna verka vilseledande, så att å ena sidan i regel endast i de uttryckligen anförda fallen lagen komme att tillämpas och å andra sidan oriktig ursprungsbeteckning alltid ansåges föreligga i dessa fall. En dylik lagtillämpning skulle emellertid, såsom närmare framgår av kommittébetänkandet, icke vara riktig. Så t. ex. kan en svensk näringsidkares varumärke understundom utgöra oriktig ursprungsbeteckning, liksom å andra sidan exempelvis namn å ort eller näringsidkare inom riket ej alltid är att så anse.

Tredje stycket i samma paragraf innehåller, att den omständigheten allenast, att å vara förekommer ord på svenska språket eller avbildning

med svenskt motiv, icke, även om i sistnämnda fall avbildningen åtföljes av förklarande text, utgör hinder för varans införande. Den sålunda uttalade principen, vilken i åtskilliga bland förenämnda genom kommerskollegii och generaltullstyrelsens försorg införskaffade yttranden gjorts till föremål för skarp kritik, i det man ansett, att dylika beteckningar i regel eller åtminstone ofta gäve en vara sken av svenskt ursprung, finner jag, lika med kommerskollegium och generaltullstyrelsen, vara riktig och böra komma till uttryck i lagen, särskilt som en strängare uppfattning om vad som är att betrakta såsom ursprungsbeteckning skulle kunna föranleda repressalier från länder, på vilka vi driva en alltmera betydande exporthandel, och där en dylik strängare uppfattning icke är gällande. För att emellertid ännu tydligare, än som till äventyrs kan sägas hava skett i kommitterades förslag, betona, att frågan, huruvida ord på svenska språket eller avbildning med svenskt motiv skall anses såsom oriktig ursprungsbeteckning eller icke, måste bedömas från fall till fall och med hänsyn tagen till beteckningens såväl innehåll som yttre form, har jag åt ifrågavarande stycke låtit giva en från kommittéförslaget i viss mån avvikande lydelse, nämligen att den omständigheten, att å vara förekommer ord på svenska språket eller avbildning med svenskt motiv, skall, även om i sistnämnda fall avbildningen åtföljes av förklarande text, ej i och för sig utgöra hinder för varans införande. Någon verkligt saklig ändring av kommittéförslaget innebär denna omredigering icke. Sålunda torde, för att nämna några exempel utöver de av kommitterade i motiven anförda, det förhållandet, att å en vara förekomma uppgifter på svenska språket angående kvalitet, mått eller vikt eller svenska ord, som angiva varans ändamål, såsom orden peppar, ingefära o. d. å burkar eller andra kärl för förvaring av sådana kryddor, eller att varan är försedd med en sentens å svenska språket såsom utsmyckning, icke i och för sig böra föranleda beslag. Att däremot sådana ord som 'minne från (en viss svensk ort)' äro att betrakta såsom svensk ursprungsbeteckning, då denna ort är speciellt känd för tillverkning av ifrågakomna slags varor, finner jag uppenbart. Likaså är t. ex. en vy av staden Eskilstuna, anbragt å en i utlandet tillverkad papperskniv av stål och åtföljd av det bilden förklarande ordet 'Eskilstuna', att anse såsom oriktig ursprungsbeteckning. Att ett uppräknande av de fall, då ord på svenska språket och avbildningar med svenska motiv icke utgöra oriktiga ursprungsbeteckningar, enligt min uppfattning näppeligen är möjligt, framgår av det nu anförda. Ävenså lär vad jag åberopat till stöd för uteslutandet ur kommittéförslaget av andra stycket i 1 § giva vid handen, att jag anser en exemplifiering i lagtexten av

fall, då nu förevarande stycke kan komma till användning, mindre lämplig.

Vad kommitterade i sista stycket av 1 § föreslagit angående sättet för neutralisering av en oriktig ursprungsbeteckning finner jag betryggande och i övrigt ändamålsenligt. Exempel å neutraliserande beteckningar, vilka särskilt lämpa sig att användas, äro 'importerad', 'import', 'utländsk tillverkning', 'ej svenskt fabrikat'. Den i motiven omnämnda förkortningen 'imp.' anser jag endast i det sällsynta undantagsfall böra godkännas, att fråga är om särdeles små föremål, som icke lämpligen kunna förses med annan neutraliserande beteckning.

Såsom av det underdåniga betänkandet framgår, hava kommitterade ansett handläggningen och avgörandet av ifrågavarande mål böra, för vinnande av större skyndsamhet i proceduren och jämväl mera enhetlighet vid målens bedömande, helt överflyttas från domstolarna till generaltullstyrelsen såsom första samt regeringsrätten såsom andra och sista instans.

Vad kommitterade sålunda föreslagit har i de av kommerskollegium införskaffade yttrandena mötts med nästan allmänt gillande. Även kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava, om också med någon tvekan, anslutit sig till kommitterades förslag i denna del.

Ehuru det visserligen, såsom ock av kommitterade framhållits, icke kan förnekas, att vissa invändningar av mera juridisk art kunna framställas mot den föreslagna anordningen, finner jag de praktiska skäl, som anförts till stöd för densamma, vara avgörande. För denna min uppfattning torde särskilt den omständigheten kunna åberopas, att den, efter vad det vill synas, viktigaste invändningen mot den ifrågasatta överflyttningen, nämligen att en vara skulle kunna förklaras förbruten genom beslut av administrativ myndighet, i väsentlig mån förlorar sin betydelse, vid det förhållandet att enligt kommittéförslaget, vilket jag härutinnan till fullo gillar, sådan påföljd endast i undantagsfall skall förekomma. Jämlikt förslaget är nämligen varuägaren berättigad att, om den oriktiga ursprungsbeteckningen kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, utfå densamma, sedan dylik åtgärd av honom vidtagits samt han därjämte erlagt en efter varans värde beräknad avgift ävensom gäldat eller ställt säkerhet för vissa kostnader, som i saken kunna hava uppkommit för det allmänna.

Om jag alltså i princip gillar kommitterades förslag beträffande den ändrade proceduren, har jag emellertid ansett förslaget härutinnan böra ändras i vissa delar för vinnande av än större skyndsamhet vid

ärendenas behandling och möjliggörande för varuägaren att snarast utbekomma sin vara i de fall, då densamma ej skall förklaras förbruten.

Vid utarbetandet av sitt förslag synas kommitterade hava velat, såvitt möjligt, bibehålla förevarande måls karaktär av verkliga rätts tvister i motsats till ärenden av administrativ natur. I sådant avseende har kommittén bland annat bibehållit partsförfarandet och därvid såsom motparter till varuägaren ställt den tullfunktionär, som verkställt beslaget, ävensom vederbörande tullfiskal med rätt för dem båda att i likhet med varuägaren överklaga generaltullstyrelsens beslut.

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava i sitt utlåtande på anförda skäl hemställt, att åt tullfiskalen icke måtte inrymmas ställning såsom sakägare i ärendet, utan att således endast åt beslagaren uppdrages att gentemot varuägaren uppträda såsom det allmännas representant i saken.

På samma gång jag finner denna hemställan böra vinna beaktande, anser jag, med hänsyn särskilt till vad jag nyss anført rörande den av kommitterade föreslagna lindring i påföljden för överträdelse av författningen, att åt ifrågavarande ärenden genom kommittéförslaget givits så framträdande karaktär av administrativa ärenden, att betänklighet icke bör möta att främtaga även beslagaren hans egenskap av sakägare och således låta det allmännas intresse i saken bevakas allenast av den prövande myndigheten.

I anslutning till vad jag nu anført har 3 § i förslaget till lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungs beteckning ändrats sålunda, att tillfälle att yttra sig i ärendet ej skall lämnas tullfiskalen, och att beslagaren endast för det fall behöver höras, att generaltullstyrelsen så prövar nödigt, varjämte i sammanhang härmed stadgats, att yttrande från vederbörande tullförvaltning jämväl skall i händelse av behov infordras. Vidare har i 12 § besvärshöret tillerkänts allenast varuägaren och i anledning härav även det av kommitterade i 13 § upptagna stadgandet undergått nödig omredigering, varjämte efter berörda ändring i 12 § och med tagen hänsyn till nyssnämnda bestämmelse i 13 § den av kommitterade föreslagna besvärstiden funnits lämpligen kunna förlängas till trettio dagar från beslutets dag. I 3 och 9 §§ har stadgats, att tullförvaltningen skall hos generaltullstyrelsen göra anmälan om verkställt beslag likasom ock om underlåtenhet av varuägaren att fullgöra enligt 8 § givet föreläggande. I en närmast efter 15 § upptagen ny paragraf har lämnats föreskrift, att varje av generaltullstyrelsen eller Konungen i ärendet meddelat beslut, som påkallar åtgärd från tullförvaltningens sida, skall tillställas samma myndig-

het; och har insättandet av denna nya paragraf föranlett omnumrering av de följande paragraferna i förslaget. Slutligen hava vissa smärre jämkningar vidtagits i 7, 10 och 14 §§ av ifrågavarande förslag även som i förslaget till lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i ärende, som avses i huvudförfattningen.

Uti 15 § av huvudförslaget har jag ansett mig böra förorda en ändring, som visserligen icke ovillkorligen betingas av vad jag nyss anfört och hemställt, men som dock står i visst sammanhang därmed. I oförmälda paragraf hava kommitterade föreslagit, att den avgift, varuägaren i allmänhet har att erlägga för tillgodonjutande av rätten att utbekomma sin vara, likasom ock behållna försäljningssumman för vara, som förklarats förbruten, skall efter närmare angiven grund fördelas mellan beslagaren och kronan. Ehuru, såsom antytt, något bestämt hinder ej torde möta att medgiva beslagaren en sådan andel men ändock åt ärendet giva den administrativa karaktär, som skett, synes emellertid ett stadgande om beslagarandel mindre förenligt med en lagstiftning av nämnda slag. På grund härav har jag åt 15 § låtit giva det innehåll, att avgiften, respektive behållna försäljningssumman för förbruten vara, i sin helhet skall tillfalla kronan, varförutom de av kommitterade i samma paragraf upptagna bestämmelser angående sättet för gäldande av vissa i saken uppkomna kostnader ansetts därvid kunna helt utgå och i följd härav den i 5 § förekommande hänvisningen till 15 § fått bortfalla. Att genom förstnämnda ändring i 15 § en avvikelse göres från vad eljest gäller för liknande fall, anser jag av mindre betydelse, då enligt kommittéförslaget beslagarandelen endast mera sällan skulle komma att utgå av varans försäljningssumma utan merendels av oförmälda avgift och därför i allmänhet ej uppgå till sådant belopp, att utsikten till beslagarandel i någon högre grad kunde väntas komma att sporra tullpersonalen till noggrant aktgivande på överträdelser av författningen, samt för övrigt särskilt skärpt uppmärksamhet i regel ej erfordras för upptäckande av sådana överträdelser.

Har generaltullstyrelsen jämlikt 4 § upphävt beslaget, är med det nya innehåll, som givits åt 12 §, varuägaren berättigad att omedelbart utfå sin vara. Emellertid kan det även för det fall, att generaltullstyrelsen funnit beslaget lagligen grundat och enligt 8 § förelagt varuägaren att utplåna eller neutralisera den å varan förefintliga beteckningen, ej sällan vara av betydelse för honom att genast utbekomma varan, oaktat han har för avsikt att överklaga eller redan överklagat generaltullstyrelsens beslut. Sålunda kan inträffa, att varuägaren anser oriktig ursprungs-beteckning icke föreligga och därför önskar i högre

instans fullfölja saken i hela dess vidd men dock är villig att foga sig i den av generaltullstyrelsen lämnade föreskriften rörande utplåning eller neutralisering av den omtvistade beteckningen för att därefter utan vidare dröjsmål få disponera över varan, något som för honom särskilt i det fall kan vara av synnerlig vikt, att varan utgöres av en säsongartikel, som högst väsentligt skulle förlora i värde, om han för varans utfående skulle nödgas avvakta ärendets slutliga prövning hos regeringsrätten. Vidare kan t. ex. förekomma, att varuägaren visserligen medgiver, det oriktig ursprungsbeteckning är för handen, men antingen vill med åberopande av bestämmelsen i andra stycket av 7 § fullfölja talan mot generaltullstyrelsens beslut, såvitt han därigenom förpliktats att erlägga sådan avgift, som i nämnda paragraf sägs, eller ock endast önskar söka nedsättning i det av generaltullstyrelsen fastställda avgiftsbeloppet. I dylika fall synes hinder icke möta att medgiva varuägaren rätt att när som helst på begäran utfå varan, såframt han dessförinnan ej mindre utplånar eller neutraliserar den åsatta beteckningen i enlighet med de föreskrifter, generaltullstyrelsen meddelat, än även ställer betryggande säkerhet för den avgift och de kostnader, han av generaltullstyrelsen kan hava förpliktats gälda. Att emellertid ett eller flera exemplar av varan kunna behöva innehållas för att tjäna såsom bevismedel vid ärendets prövning hos regeringsrätten, ligger i sakens natur. Bestämmanderätten härutinnan likasom prövningen av erbjuden säkerhet torde lämpligast kunna anförtros åt vederbörande tullförvaltning, som ock skall hava att tillse, det utplåningen eller neutraliseringen behörigen verkställs. I ett till 13 § fogat andra stycke har jag därför låtit upptaga bestämmelser av nu angivna innehåll. Då anmälan enligt detta stycke ansetts kunna göras hos tullförvaltningen, har i paragrafens första stycke den ändring vidtagits, att förklaring, varom där sägs, likaledes skall ske hos tullförvaltningen. Därjämte har i detta sammanhang 17 (numera 18) § undergått en mindre omredigering.

I sistnämnda paragraf har vidare den ändring synts mig böra vidtagas, att, i närmare överensstämmelse med ordalagen i Madridkonventionen, den neutraliserande beteckningen förklarats skola angiva den stat eller den ort, där varan frambragts eller tillverkats. Denna bestämmelse torde, såsom ock kommittén, att döma av dess redogörelse för innebörden i artikel 3 av konventionen, ansett, böra så förstås, att, om den oriktiga ursprungsbeteckningen hänvisar å ett annat land än det, varifrån varan leder sitt ursprung, den neutraliserande beteckningen skall innehålla uppgift om det verkliga ursprungslandet (exempel: 'spanskt portvin'), men att, om den oriktiga ursprungsbeteckningen hänvisar å

viss ort inom det land, där varan, fastän på annan ort, frambragts eller tillverkats, den neutraliserande beteckningen skall angiva den verkliga ursprungsorten (exempel: 'portvin från Lagos'). Att i det förra fallet orten och i det senare landet jämväl kan utsättas, ehuru detta icke ovillkorligen erfordras, lärer vara tydligt.

Beträffande den föreslagna bestämmelsen i 7 §, att däri omförmälda avgift skall utgå med vissa procent av den oförtullade varans värde vid införseln, hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen uttalat, att med hänsyn till svårigheten att bestämma sagda värde det syntes ämbetsverken lämpligt, att detsamma angäves utgöra den fakturerade köpeskillingen för varan. Att köpeskillingen i allmänhet kan tjäna till ledning för beräkandet av varans värde, synes mig uppenbart. Däremot anser jag det icke lämpligt föreskriva, att vederbörande myndighet vid värdesättningen av varan ovillkorligen skall vara bunden vid det pris, en företedd faktura angiver, särskilt som den möjligheten icke är utesluten, att ett sådant stadgande — vilket tydligen skulle förutsetta en uttrycklig bestämmelse om skyldighet för varuägaren att förete faktura angående varan — understundom skulle komma att av varuägaren missbrukas genom uppvisande av oriktig faktura. Den nämnda av ämbetsverken ifrågasatta ändringen i lagtexten har jag därför funnit mig ej kunna tillstyrka.»

Föredragande departementschefen hemställde härefter, att lagrådets utlåtande måtte för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmåler, inhämtas över bifogade, i enlighet med ovan angivna grunder avfattade förslag dels till *lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning* och dels till *lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i ärende, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning*, ävensom över kommitterades likaledes såsom bilaga till protokollet fogade förslag till *lag angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909*.

Till denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:
Arvid Nordlindh.

Förslag

till

Lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Härigenom förordnas som följer:

Svenska ursprungsbeteckningar.

1 §.

Ej må vara, därå finnes anbragt beteckning, som giver varan sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige, från utrikes ort hit till riket införas för försäljning.

Den omständigheten, att å vara förekommer ord på svenska språket eller avbildning med svenskt motiv, skall, även om i sistnämnda fall avbildningen åtföljes av förklarande text, ej i och för sig utgöra hinder för varans införande.

Ovan stadgade förbud äger icke tillämpning, då det ådagalägges, att varan verkligen är frambragt eller tillverkad i Sverige och förut blivit utförd ur riket;

då den åsatta beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art (generisk beteckning); eller

då, jämte den svenska ursprungsbeteckningen, å varan finnes på tydligt, lätt i ögonen fallande och varaktigt sätt angivet, att varan är av utländskt ursprung.

2 §.

Ankommer hit till riket vara, som jämlikt 1 § ej må hit införas, skall varan vid införseln tagas i beslag av tullpersonalen.

Då vara tagits i beslag, skall densamma avlämnas till närmaste tullförvaltning, där den lämpligen kan förvaras, varjämte underrättelse om beslaget ofördröjligen skall genom nämnda tullförvaltnings försorg i rekommenderat brev avsändas till varans adressat, där sådan finnes å denna angiven eller eljest är för tullförvaltningen känd och han ej personligen varit närvarande vid beslagets verkställande.

3 §.

Ärende angående överträdelse av denna lag tillhör generaltullstyrelsens handläggning och avgörande.

Verkställt beslag skall av den tullförvaltning, till vilken varan jämlikt 2 § avlämnats, skyndsamt underställas styrelsens prövning.

Innan ärendet av styrelsen företages till avgörande, skall tillfälle lämnas ägaren av varan att däri yttra sig; och förelägge styrelsen för sådant ändamål honom att inom viss tid från erhållen del av föreläggandet avgiva dylikt yttrande, vid äventyr att ärendet ändock avgöres. Är ägaren ej känd, eller kan han icke anträffas med kallelse, skall styrelsen låta i allmänna tidningarna införa kungörelse angående beslaget med föreläggande för ägaren att, vid nyssnämnda äventyr, inom tre månader från kungörandet inkomma med yttrande i ärendet. Där så prövas nödigt, inhänte styrelsen jämväl yttrande från den, som verkställt beslaget, så ock från den tullförvaltning, varom ovan nämnts.

Med ägaren av vara förstås i denna lag emottagaren eller, om han är ombud för annan här i riket, vilken äger förfoga över varan, denne senare.

4 §.

Finner generaltullstyrelsen beslaget vara utan laga skäl verkställt, förordne styrelsen om detsammas upphävande.

5 §.

Prövas beslaget vara lagligen grundat, och kan ej den oriktiga ursprungsbeteckningen utplånas eller varan förses med sådan i 1 § omnämnd beteckning, varigenom dess utländska ursprung angives, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, skall densamma av generaltullstyrelsen förklaras förbruten, och meddele styrelsen därvid tillika föreskrift, huru jämlikt 14 § med varan skall förfaras.

6 §.

Finnes beslaget lagligen grundat, men är fall, som omförmäles i 5 §, icke för handen, må ägaren utbekomma varan, sedan den oriktiga ursprungsbeteckningen blivit genom ägarens försorg och på hans bekostnad samt under tillsyn av tullpersonal utplånad eller på i nämnda § angivet sätt oskadliggjord i enlighet med de närmare föreskrifter, generaltullstyrelsen i sådant hänseende meddelar.

7 §.

Vill ägaren av varan begagna sig av den honom i 6 § medgivna rätt, åligge honom, utöver vad i samma § sägs, att erlægga en avgift, motsvarande tio procent å den oförtullade varans värde vid införseln, dock ej under tio kronor eller över femhundra kronor för allt med samma lägenhet till honom ankommet obehörigen märkt gods, ävensom gälda de särskilda kostnader, vilka i saken kunna för det allmänna hava uppkommit för transport, vård och underhåll av varan samt för tillsyn, varom i 6 § förmäles.

Förmår ägaren visa, att varan mot hans förbud blivit obehörigen märkt, vare han från avgiftens erläggande fri.

Äro de kostnader, varom ovan sägs, ännu icke till siffran bestämde, eller uppstår tvist i fråga om kostnadsbeloppet, utgöre den omständigheten ej hinder för ägaren att utfå varan, såframt han ställer av tullförvaltningen godkänd säkerhet för nämnda kostnader.

8 §.

Beslut, varigenom verkställt beslag i det uti 6 och 7 §§ avsedda fall varder av generaltullstyrelsen fastställt, skall jämväl innehålla föreläggande för ägaren av varan att inom viss tid, efter det styrelsens beslut vunnit laga kraft, i enlighet med däri lämnade föreskrifter fullgöra vad honom jämlikt nämnda §§ åligger för utbekommande av varan.

9 §.

Ställer sig ägaren av varan icke till efterrättelse vad enligt 8 § blivit honom förelagt, anmäle tullförvaltningen förhållandet hos generaltullstyrelsen; och vare i ty fall lag som i 5 § sägs.

10 §.

Påkallar ägaren av varan vittnesförhör vid domstol, eller finner generaltullstyrelsen eljest sådant förhör erforderligt, må styrelsen därom förordna.

11 §.

Generaltullstyrelsens enligt 4, 5, 8 eller 9 § givna beslut skall i rekommenderat brev avsändas till ägaren av varan, såframt hans adress är känd.

12 §.

Mot generaltullstyrelsens beslut i ärendet må endast ägaren av varan fullfölja talan.

Åtnöjes icke varuägaren med beslut, som styrelsen jämlikt 5, 8 eller 9 § meddelat, äge han att, vid talans förlust, däröver hos Konungen anföra besvär före klockan tolv å trettionde dagen från beslutets dag. Över beslut, som styrelsen under ärendets handläggning meddelat, må särskild klagan icke av varuägaren föras.

13 §.

Förklarar ägaren av varan hos tullförvaltningen sig åtnöjas med generaltullstyrelsens jämlikt 8 § meddelade beslut, skall, ändock att tiden för besvärs anförande icke är till ända, vid beslutet förbliva.

Är ägaren av varan missnöjd med beslutet, vare han likväl under nedan angivna villkor berättigad att på därom hos tullförvaltningen framställd begäran utfå varan, i den mån densamma icke erfordras såsom bevismedel vid prövning av besvär över generaltullstyrelsens beslut. Vill han begagna sig av denna sin rätt, åligge honom att före varans utbekommande dels i enlighet med de föreskrifter, styrelsen lämnat, utplåna den å varan förefintliga beteckningen eller förse varan med sådan beteckning för angivande av dess utländska ursprung, som i 1 § sägs, och dels ställa av tullförvaltningen godkänd säkerhet för den avgift och de kostnader, styrelsen kan hava förpliktat honom att i saken gälda.

14 §.

Vara, som enligt 5 § genom laga kraft ägande beslut förklarats förbruten, skall genom tullförvaltningens försorg förstöras.

Vara, som jämlikt 9 § blivit genom laga kraft ägande beslut förklarad förbruten, skall av tullförvaltningen å offentlig auktion försäljas till den mestbjudandes fria disposition.

I händelse beslagtagna vara finnes underkastad förskämning, minskning eller annan sådan nedgång i värde, såframt med försäljningen därav fördröjes, må generaltullstyrelsen eller Konungen, där ärendet är beroende på Konungens prövning, efter därom av varuägaren gjord framställning eller om eljest så prövas skäligt, förordna om varans försäljning utan avbidan på ärendets slutliga avgörande; skolande i sådant fall köpeskillingen, intill dess slutligt beslut fallit och vunnit laga kraft, nedsättas i tullkassan.

Innan vara försäljes, skall i enlighet med föreskrifter, som meddelas tullförvaltningen, den åsatta ursprungsbeteckningen utplånas eller ock varan förses med sådan beteckning för angivande av dess utländska ursprung, som i 1 § sägs. Kan dylik åtgärd ej lämpligen vidtagas, skall varan i sin helhet eller till den del, sådant nödigt är, förstöras.

15 §.

Den avgift, varuägaren erlagt för utbekommande av varan, eller, i händelse denna förklarats förbruten, vad den vid försäljning må hava inbringat tillfalle kronan.

16 §.

Varje av generaltullstyrelsen eller Konungen i ärendet meddelat beslut, som påkallar åtgärd från tullförvaltningens sida, skall tillställas samma myndighet.

17 §.

Vad i denna lag är stadgat gälle ock i det fall, att den oriktiga ursprungsbeteckningen är anbragt å emballage, i vilket varan vid införseln förvaras, såvida emballaget är sådant, att varan är avsedd att däri hållas till salu.

Utländska ursprungsbeteckningar.

18 §.

Efter avtal med främmande stat må Konungen under förutsättning av ömsesidighet förordna, att här ovan givna bestämmelser skola äga motsvarande tillämpning i fråga om vara, försedd med oriktig ursprungsbeteckning, genom vilken varan direkt eller indirekt anges vara frambragt eller tillverkad i den främmande staten eller å någon inom denna belägen ort, såframt icke nämnda beteckning åtföljes av en noggrann och i tydliga bokstäver framträdande uppgift om den stat eller den ort, där varan frambragts eller tillverkats; dock med iakttagande därav, att beslag å sådan vara endast må äga rum efter angivelse, eller om tullpersonalen eljest finner uppenbart, att oriktig ursprungsbeteckning föreligger, att varan, innan densamma må av ägaren utbekommas eller för det allmännas räkning försäljas, skall, om den oriktiga ursprungsbeteckningen icke utplånas, förses med sådan uppgift, som nyss nämnts, ävensom att vad i 1 § stadgas angående generiska beteckningar ej skall gälla i fråga om beteckningar å vinodlingsprodukter.

19 §.

Genom denna lag upphäves förordningen angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning den 9 november 1888.

20 §.

Denna lag träder i kraft den — — —; dock att förut gällande bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning i fråga om mål, som dessförinnan blivit vid domstol anhängiggjort eller enligt 3 § i förordningen den 9 november 1888 dit hänskjutet.

Förslag

till

Lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i ärende, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Härigenom förordnas som följer:

Har i ärende, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, någon blivit enligt generaltullstyrelsens eller regeringsrättens förordnande inkallad såsom vittne och på grund härav inställt sig vid domstol, njute han, såframt icke vittnesförhöret föranletts av därom framställd begäran av varuägaren, gottgörelse av allmänna medel för inställelsen efter enahanda grunder och i den ordning, som stadgas angående ersättning av allmänna medel till vittnen i brottmål; skolande sådan kostnad alltid stanna å statsverket.

Denna lag träder i kraft den — — —.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Härigenom förordnas, att 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Besvär, som jämlikt författningarna må hos Konungen fullföljas i statsdepartementen, skola, med de undantag varom i 3 § sägs, tillhöra regeringsrättens upptagande och avgörande i följande mål:

5:o) mål om tullbehandling;

mål om införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning;

mål om taxering till skatt eller annan avgift;

Denna lag träder i kraft den — — —; dock att mål om införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, vilket dessförinnan blivit vid domstol anhängiggjort eller jämlikt 3 § i förordningen den 9 november 1888 dit hänskjutet, skall behandlas enligt förut gällande bestämmelser.

*Protokoll, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen den 20 mars
1913.*

Närvarande:

Justitieråden: THOMASSON,
GUSTAF CARLSON,
SVEDELIUS,
Regeringsrådet THULIN.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över finans-
ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 24 januari
1913, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle, för
det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas över upprättade
förslag till

*lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig
ursprungsbeteckning;*

*lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i
ärende, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av
varor med oriktig ursprungsbeteckning; och*

*lag angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts rege-
ringsrätt den 26 maj 1909.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet
föredragits av hovrättsrådet Hakon Hjertén.

Lagrådet fann de remitterade förslagen föranleda till följande
yttrande:

I. Förslaget till lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

1 §.

I kommitténs förslag hade till det i första stycket av förevarande § upptagna huvudstadgandet fogats två särskilda bestämmelser, avsedda att tjäna till ledning vid avgörandet om oriktig ursprungsbeteckning skulle anses föreligga. I andra stycket uttalades nämligen, att såsom dylik beteckning exempelvis kunde anses namn å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige eller sådan näringsidkares firma, medan åter i tredje stycket förklarades, att den omständigheten allenast, att å vara förekomme ord på svenska språket eller avbildning med svenskt motiv, ej utgjorde hinder för varans införande. Såsom avfattningen angiver och i kommitténs motiv framhållits, voro dessa bestämmelser att betrakta såsom presumtionsregler i skilda riktningar; de i andra stycket uppräknade beteckningarna skulle icke städse, om också i allmänhet, anses utmärka svenskt ursprung, och svenska ord vore visserligen understundom att anse som oriktig ursprungsbeteckning. Då nu i det remitterade förslaget andra stycket icke upptagits, synes den möjligheten icke vara utesluten, att åt det bibehållna tredje stycket kunde givas den tolkning, att under ord på svenska språket fölle jämväl namn på orter, fastigheter, industriella anläggningar eller näringsidkare inom Sverige eller sådan näringsidkares firma. Under sådan förutsättning skulle angående dessa beteckningar vara given en presumtionsregel av alldeles motsatt innebörd mot den i kommittéförslaget upptagna. Att detta icke varit avsett framgår av departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet. Åt det bibehållna stycket torde därför till undvikande av missförstånd böra givas en ändrad avfattning.

Även i ett annat hänseende synes en omredigering av samma stycke vara önskvärd. Enligt motiven avses att därunder även skulle inbegripas exempelvis ett sådant fall, då en bruksanvisning på svenska språket anbragts å varan. Med hänsyn till den använda singularisformen — »förekommer ord» — och den negativa ordställningen lär stadgandet, språkligt sett, knappast medgiva en dylik tolkning. I varje fall synes stadgandet giva anledning till en tvekan, vilken genom en tydligare avfattning torde böra undanröjas.

3 §.

Enligt förslaget hava mål angående oriktig ursprungsbeteckning för vinnande av större skyndsamhet och mera enhetlighet vid målens bedömande överflyttats från de allmänna domstolarna till generaltullstyrelsen såsom första samt regeringsrätten såsom andra och sista instans.

Den föreslagna lagen utgör egentligen ett led i en lagstiftning om illojal konkurrens, och de mål, som i lagen avses, äro till sin innebörd att likställa med verkliga brottmål. Givet är, att denna målens karaktär icke kan förändras genom deras överflyttning till administrativ myndighet. Vid en sådan överflyttning — varemot lagrådet på de av kommittén och departementschefen angivna skäl ej ansett sig böra göra någon erinran — är det därför av vikt, att den administrativa myndigheten får en sådan organisation, som kräves med hänsyn till målens rättsliga natur. Detta synes även påkallat från en annan synpunkt. Det är att förvänta, att i en blivande lagstiftning om illojal konkurrens kommer att stadgas straff för den, som inom landet till salu håller vara med oriktig ursprungsbeteckning, och lärer anledning ej finnas att förlägga mål härom till administrativ myndighet. Under förutsättning att straffbarheten icke inskränkes till de fall, då ursprungsbeteckningen åsatts först inom landet, torde, därest en vara vid införseln tagits i beslag men av den administrativa myndigheten frigivits, denna myndighets beslut bliva prejudicierande för domstolarna.

I generaltullstyrelsen är enligt gällande instruktion generaltulldirektören ensam beslutande efter föredragning av den ledamot, till vars avdelning målet hör. I fråga om föredraganden för administrativa ärenden är det föreskrivet, att han skall hava avlagt de kunskapsprov, författningarna föreskriva för dem, som må i domarevärv nyttjas, och skall denne, då ärende förekommer av rättslig natur, närvara vid det sammans föredragning, även om ärendet ej tillhör hans handläggning.

Med hänsyn till vad ovan anförts synes det vara nödvändigt att i lagen fastslå, att vid behandlingen av ifrågavarande mål skola närvara utom chefen minst två ledamöter, av vilka åtminstone en skall hava avlagt de kunskapsprov, författningarna föreskriva för dem, som må i

domarevärv nyttjas, samt att i händelse av skiljaktiga meningar skall gälla vad allmänna lagen stadgar angående omröstning till dom i brottmål.

Med hänsyn till ifrågavarande måls rättsliga karaktär hade kommittén i sitt förslag upptagit föreskrifter om beslagarens och tullfiskalens hörande samt tillerkänt dem rätt till klagan över generaltullstyrelsens beslut. För att vinna än större skyndsamhet vid målens behandling och för att möjliggöra för varuägaren att snarast möjligt utbekomma sin vara i de fall, då densamma ej skall förklaras förbruten, har i det remitterade förslaget egenskapen av sakägare frantagits såväl beslagaren som tullfiskalen. Det allmännas intresse i saken skulle sålunda endast bevakas av den dömande myndigheten, på vilken det jämväl skulle ankomma att själv anskaffa erforderlig utredning i målet. Redan i och för sig synes detta vara betänkligt, och framträder olägenheten därav ännu mera, om man beaktar, att denna myndighet, om beslaget ogillas, skulle bliva sista instans. En sådan anordning torde i många fall föranleda att, där tvekan föreligger, generaltullstyrelsen gillar beslaget och överlämnar åt regeringsrätten att på besvär av varuägaren slutligen avgöra målet. Härigenom skulle i många fall syftemålet med förändringen motverkas. Särskilt om beslagareandelen upphäves, synes anledning ej föreligga att bibehålla ställningen såsom sakägare för beslagaren, men torde tillräckliga skäl ej hava anförts för att såsom sådan utesluta vederbörande tullfiskal. Visserligen kan, därest tullfiskalen får besvärsmålsrätt, därav föranledas dröjsmål för den varuägare, som önskar utfå sin vara, i de fall då den ej skall förklaras förbruten, men kan olägenheten härav åtminstone i viss mån undanröjas därigenom att, med den förändrade anordning, som lagrådet nedan föreslår för meddelandet av generaltullstyrelsens beslut, besvärstiden torde kunna förkortas.

Bibehållandet av tullfiskalen såsom part medför även den fördelen att denne säkerligen kommer att tillhandagå med den utredning, som eljest den dömande myndigheten själv måste sörja för. Detta är av betydelse särskilt vid lagens tillämpning å utländsk ursprungsbeteckning, då tvist lätt kan tänkas uppstå om varan tillverkats i det land, som beteckningen angiver.

Mot förslaget må i övrigt anmärkas, att det i alltför stor utsträckning synes hava byggt på varuägarens biträde för utrednings anskaffande. I motiven till kommittéförslaget framhålles, att varuägaren, även om han anser beslaget olagligt, skall vara villig bland annat angiva, huruvida han finner utplåning eller neutralisering av den ifrågavarande be-

teckningen möjlig och, därest så är förhållandet, på vilket sätt dylik åtgärd enligt hans förmenande bör vidtagas. Lämpligare synes vara, att då tullförvaltningen underställer generaltullstyrelsens prövning verkställt beslag, tullförvaltningen avgiver förslag i dessa avseenden, samt att varuägaren sedan lämnas tillfälle att yttra sig däröver.

6—9 §§.

För det fall att visserligen beslaget finnes vara lagligen grundat, men ursprungsbeteckningen kan utplånas eller eljest oskadliggöras, beredes genom föreskrifterna i 6 och 7 §§ möjlighet för varuägaren att undgå varans förverkande; han har att dels oskadliggöra beteckningen dels ock gälda särskild avgift och vissa kostnader. För fullgörandet härav har generaltullstyrelsen att förelägga viss tid. Påföljden för uraktlåtenhet att efterkomma föreläggandet är varans förlust. Såvitt frågan gäller beteckningens oskadliggörande, överensstämmer denna påföljd med förslaget principer. Men är föreläggandet i denna del fullgjort, föreligger icke längre på den grund, som föranlett beslaget, något hinder för varans införande; denna ligger färdig för tullbehandling. Det synes då naturligt, att den straffavgift, som av varuägaren skall gäldas, utgår i samma ordning som tull; betalningens uteblivande skulle i så fall medföra icke varans förverkande utan dess försäljning med rätt för ägaren att utfå eventuellt överskott. Att avgiftens uträkning sålunda förläggas till tullbehandlingen medför också vissa fördelar. Visserligen kan beräkningen av varans värde föranleda tvist och tidsutdräkt, vare sig värdet skall uträknas i beslagsmålet eller vid tullbehandlingen. I senare fallet får dock varan utbekommas emot ställande av säkerhet, varigenom olägenheten av dröjsmålet delvis undanröjes. Vidare skulle tvistens förläggande till beslagsmålet föranleda, att generaltullstyrelsen behövde tillgång till bevismaterial, som icke hade direkt sammanhang med frågan om ursprungsbeteckningen och därför ofta måste särskilt infordras. För övrigt synas förslaget bestämmelser i fråga om det värde, som skall läggas till grund för beräkningen, ej fullt tillfredsställande; olika tolkningar kunna uppstå, huruvida värdet skall beräknas efter vad varan kostat emottagaren eller efter det pris han kan erhålla med avdrag av tullen eller således med inberäkning av hans handelsvinst.

Enligt förslaget skall varuägaren utöver avgiften gälda de särskilda kostnader, som för det allmänna i saken uppstått för transport, vård och underhåll av varan samt för tillsyn. Kostnaderna för tillsyn avse förfarandet vid ursprungsbeteckningens oskadliggörande, när undan-

tagsvis sådan tillsyn icke kan utövas av tulltjänsteman under hans tjänstetid. Vad med övriga kostnader avsetts synes ej fullt klart. Utgifterna för beteckningens oskadliggörande åsyftas icke, enär varuägaren har att själv därom draga försorg. Ej heller åsyftas vanligen förekommande åtgärder, såsom varans inläggande i packhus. Med stadgandet torde avses sådana kostnader, som endast kunna uppkomma med avseende å beslagtagna vara. Dylika kostnader torde vid ifrågavarande art av beslag vara sällsynta och jämförelsevis små. Däremot synas svårigheter uppstå med avseende å dessa kostnaders särskiljande från andra och beloppens bestämmande. Kostnaderna synas därför utan olägenhet kunna anses betäckta genom de straffavgifter, som i regel komma att utgå.

Lagrådet anser alltså att ifrågavarande stadganden kunna i nu angiven riktning förenklas. Generaltullstyrelsens föreläggande torde böra avse skyldighet för varuägaren dels att, inom viss tid och vid äventyr av varans förverkande, på sätt i 6 § stadgas låta utplåna eller oskadliggöra ursprungsbeteckningen dels ock, där så skett, att erlægga straffavgift med tio procent av varans värde — dock med visst minimum och visst maximum — att utgå i den ordning, som i fråga om tull är stadgad. I fall, som omförmäles i andra stycket av 7 §, bortfaller naturligen föreläggandets senare del.

11 §.

Med den avfattning denna § erhållit synes den tid, som skulle åtgå för expediering av generaltullstyrelsens här avsedda beslut, regelmässigt komma att ingå i besvärstiden, så att varuägaren i allmänhet först sedan en icke obetydlig del av besvärstiden redan tilländagått skulle få kännedom om det meddelade beslutet. Uppenbarligen skulle detta i fråga om beslut enligt 5, 8 eller 9 § innebära en icke ringa olägenhet. Denna olägenhet torde lämpligen kunna avhjälpas genom en föreskrift att beslut, som här avses, skall meddelas efter anslag, i vilket fall beslutet skall anses givet den dag det anslås och brev till varuägaren kan samma dag expedieras. Genom en sådan anordning skulle, jämte det besvärstiden kunde förkortas till tjugu dagar, även vinnas fördelen av större offentlighet åt beslutet, vilket kunde bli av betydelse särskilt i det fall, då varuägarens adress är för generaltullstyrelsen okänd.

14 §.

Enligt tredje stycket i förevarande § skall, därest fråga om försäljning av beslagtagen vara på grund av förskämning, minskning eller annan sådan nedgång i värde uppkommer, sedan målet dragits under regeringsrättens prövning, frågan avgöras av regeringsrätten. För undvikande av onödig tidsutdräkt synes det lagrådet lämpligast att alltid låta generaltullstyrelsen besluta angående sådan försäljning.

Enligt kommitténs motiv skall ifrågavarande stadgande så tolkas, att där försäljning av nyssnämnda anledning skett av vara, som sedermera förklaras hava varit försedd med oriktig ursprungsbeteckning, beslutet därom skall innehålla föreläggande för varuägaren att utgiva den i 7 § föreskrivna avgift, där sådan skall utgå, ävensom eventuellt gälda eller ställa säkerhet för kostnader för varans transporterande, vård och underhåll mot rätt för ägaren att utfå köpeskillingen efter avdrag av kostnaderna för försäljningen samt för den oriktiga beteckningens utplåning eller neutralisering eller för varans partiella förstörande. Fullgör ägaren ej detta föreläggande, skall köpeskillingen förklaras förverkad. Vid 6—9 §§ har redan angivits, huru enligt lagrådets mening avgiften bör uttagas samt att staten genom denna bör anses erhålla gottgörelse för eventuella kostnader. Men även om lagrådets berörda hemställan icke vinner beaktande, torde i det fall, som här avses, en sådan procedur icke böra bibehållas. Då neutralisering av den oriktiga ursprungsbeteckningen redan verkställts och köpeskillingen inestår, synes det oegentligt att pålägga varuägaren skyldighet att inom viss tid komma med ett erbjudande av avgiften och kostnadsbeloppet vid äventyr att eljest hava förverkat köpeskillingen. Ur denna böra avgiften och kostnaderna uttagas och överskottet bör tillfalla ägaren. En annan sak är att man, i likhet med vad eljest i likartade fall är stadgat, lämpligen må föreskriva en tid, inom vilken ägare har att lyfta överskottet vid påföljd att detta eljest tillfaller kronan.

Att hela köpeskillingen skall, såsom stadgandet innehåller, vara nedsatt, till dess slutligt beslut vunnit laga kraft, torde näppeligen vara påkallat och för övrigt icke stå i överensstämmelse med andra stadganden i förslaget. Till den del köpeskillingen icke kan anses erforderlig för gäldande av avgift och kostnader lär ägaren när som helst kunna få lyfta densamma.

16 §.

Stadgandet i denna § är av rent instruksioneell natur och bör ur lagen uteslutas.

18 §.

Vad i denna § stadgats har till ändamål att för Sverige möjliggöra ingående av konventioner med främmande stater angående ömsesidigt skydd emot oriktiga ursprungsbeteckningar. Då i paragrafen lämnas en beskrivning å de beteckningar, emot vilka skydd här i landet skulle genom dylika avtal kunna beredas en främmande stat, synes det oegentligt att, på sätt skett, låta jämväl 1 § i förslaget, vilken själv innehåller en beskrivning å ursprungsbeteckningar, få motsvarande tillämpning för de fall, varom 18 § handlar. Emellertid framgår av kommitténs motiv att föreskrifterna i 1 § delvis här skola tillämpas; från en av dessa har också visst undantag stadgats i lagtexten. Det synes fördenskull önskvärt att de bestämmelser, som med avseende å utländska ursprungsbeteckningar skola motsvara vad i 1 § finnes stadgat om svenska ursprungsbeteckningar, upptagas i ett sammanhang under 18 §, samt att hänvisningen i denna § kommer att omfatta allenast 2—17 §§.

Ehuru lagrådet icke har att inlåta sig på frågan, huruvida lagförslaget överensstämmer med internationella avtal, vilkas biträdande kan vara åsyftat med förslagets 18 §, vill lagrådet dock erinra, att denna § avser att bereda skydd icke allenast emot sådana beteckningar, varigenom oriktigt land angives för varans ursprung, utan även emot angivande av oriktig ursprungsort inom det land, där varan frambragts eller tillverkats, men att den lämnade föreskriften om ursprungsbeteckningens oskadliggörande genom en kompenserande uppgift icke med tillräcklig tydlighet utmärker, vad en dylik uppgift bör innehålla för dessa olika fall.

20 §.

Enligt förevarande stadgande skall nu gällande förordning äga tillämpning jämväl efter de nya lagbestämmelsernas ikraftträdande i fråga om mål, som före ikraftträdandet anhängiggjorts vid domstol eller dit hänskjutits enligt 3 § i nämnda förordning. Så vitt därmed avses,

att domstolarna i berörda fall skola bedöma, huruvida oriktig ursprungsbeteckning föreligger, synes stadgandet lämpligt. Att äldre lag skulle gälla även beträffande påföljden av varuinförseln torde däremot vara ägnat att väcka betänklighet. Förslaget är därutinnan betydligt mildare; enligt allmänt vedertagen regel borde fördenskull de nya bestämmelserna få tillämpning även å tidigare införsel. Att lagförslaget icke följt denna regel torde hava sin förklaringsgrund däri, att domstolarna icke ansetts lämpligen kunna meddela de föreskrifter, som erfordras för de nya stadgandenas genomförande. Det måste emellertid anses synnerligen otillfredsställande att måhända för en avsevärd tid efter den nya lagens ikraftträdande domstolarna skulle fastställa en påföljd, som lagstiftaren ej vidare ansett rättmätig. I de flesta fall skulle helt visst nådevägen anlitas och ett avvisande av nådeansökningen näppeligen kunna ske. Därvid torde helt naturligt ifrågakomma att bifalla ansökningen i den utsträckning, att den nya lagens påföljd sattes i stället för den i äldre lag föreskrivna. För genomförande härav bleve generaltullstyrelsens medverkan av nöden. Under sådana förhållanden har lagrådet trott att åt övergångsbestämmelsen lämpligen kunde givas det innehåll, att domstol, som efter lagens ikraftträdande finge att handlägga mål av ifrågavarande art, endast hade att yttra sig om frågan huruvida oriktig ursprungsbeteckning föreläge, samt, där så prövades vara fallet, hänvisa målet till generaltullstyrelsen, vilken därefter hade att i enlighet med de nya bestämmelserna giva föreskrifter om vad varuägaren åläge, där han ville undgå varans förverkande.

II. Förslaget till lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i ärende, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Lagförslaget synes icke lämna rum för en motsvarande tillämpning av 3 § i lagen den 4 juni 1886 angående ersättning av allmänna medel till vittnen i brottmål. För att i denna del och jämväl i redaktionellt hänseende erhålla större överensstämmelse med 1886 års lag torde åt förslaget böra givas en något ändrad avfattning, därvid, om lagrådets hemställan under 3 § i huvudförslaget angående tullfiskalens bibehållande som part vinner bifall, avfattningen naturligtvis jämväl därefter lämpas.

**III. Förslaget till lag angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om
Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.**

Enär lagen om regeringsrätten endast avser besvär, som jämlikt författningarna må hos Konungen fullföljas i statsdepartementen, bör den i förslaget upptagna övergångsbestämmelsen utgå.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 april 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM.
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för justitiedepartementet anmälde chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Adelswärd, lagrådets utlåtande över de genom Kungl. Maj:ts beslut den 24 januari 1913 till lagrådet remitterade förslag till

1) lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungs-beteckning och

2) lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i ärende, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungs-beteckning.

Efter att hava redogjort för utlåtandets innehåll yttrade föredragande departementschefen:

»I anledning av de från lagrådets sida gjorda erinringar, vilka samtliga syntes mig vara av beskaffenhet att böra i huvudsak iakttagas, hava förslagen blivit inom finansdepartementet ånyo översedda.

De vid 1 § av huvudförslaget framställda båda anmärkningar torde lämpligen kunna på det sätt beaktas, att åt paragrafens andra stycke gives det innehåll, att den omständigheten, att å vara förekommande beteckning är avfattad på svenska språket eller att å vara anbragts avbildning med svenskt motiv, ej i och för sig skall, även om i sistnämnda fall avbildningen åtföljes av förklarande text, utgöra hinder för varans införande.

I 3 § har med föranledande av lagrådets hemställan föreskrivits, att i behandlingen inom generaltullstyrelsen av mål angående oriktig ursprungsbeteckning ämbetsverkets chef och minst två ledamöter skola deltaga, att av de senare åtminstone en skall hava fullgjort vad författningarna föreskriva dem, som uti domareämbeten må nyttjas, att såsom styrelsens beslut skall gälla den mening, varom de flesta sig förena, samt att i händelse av lika röstetal eller flera olika meningar vad i allmän lag för sådant fall är stadgat angående omröstning till dom i brottmål skall lända till efterrättelse.

Bestämmelserna i andra, tredje och fjärde styckena i samma paragraf hava av redaktionella skäl utbrutits ur paragrafen och upptagits i två särskilda paragrafer med ordningsnumren 4 och 5.

I den nya 4 §, upptagande stadgandet i andra stycket av 3 § i det remitterade förslaget, har på grund av erinran från lagrådets sida inryckts en bestämmelse därom, att, då mål av ifrågavarande slag underställes generaltullstyrelsens prövning, tullförvaltningen har att avgiva yttrande, huruvida enligt dess förmenande den beteckning, som föranlett beslaget, kan utplånas eller varan förses med sådan i 1 § omförmäld beteckning, varigenom dess utländska ursprung angives, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, samt, därest så anses kunna ske, på vilket sätt dylik åtgärd synes böra vidtagas. Därjämte har jag i anslutning härtill ansett lämpligt, att i lagen uttryckligen föreskrives, att rapport över beslaget från den, av vilken detsamma verkställts, samtidigt skall av tullförvaltningen överlämnas till generaltullstyrelsen. I sammanhang med upptagandet i lagen av dessa bestämmelser har vad den förutvarande paragrafens tredje stycke innehåller därom, att generaltullstyrelsen, där så prövas nödigt, har att från tullförvaltningen inhämta särskilt yttrande i målet, ansetts kunna utgå; att dylikt särskilt yttrande emellertid kan av styrelsen infordras, ligger i sakens natur.

Den i det remitterade förslaget vidtagna ändringen uti kommittéförslaget att fråntaga ej blott beslagaren utan även vederbörande tullfiskal egenskapen av sakägare och således låta det allmännas intresse i saken bevakas allenast av den dömande myndigheten utan besvärsmätt för någon det allmännas representant har lagrådet funnit betänklig, och har därför lagrådet föreslagit tullfiskalens återupptagande såsom sakägare i målet. Ehuru synnerligen önskvärt är, att varuägaren skyndsamt utfår sin vara i fall, då denna ej skall förklaras förbruten, samt det remitterade förslaget ur denna synpunkt erbjuder en väsentlig fördel framför en lagstiftning, sådan den av lagrådet förordade, har jag dock funnit de i lagrådets utlåtande framhållna olägenheterna av ifrågavarande anordning i det remitterade förslaget övervägande och på grund härav ansett mig böra tillstyrka vad lagrådet i denna punkt hemställt. I den nya 5 §, motsvarande tredje och fjärde styckena i den förutvarande 3 §, har därför föreskrivits, att tillfälle att yttra sig i målet skall lämnas, förutom varuägaren, även vederbörande tullfiskal. Vidare har i förslagets 12 (numera 13) § besvärsmätt tillerkänts jämväl tullfiskalen — dock med viss av innehållet i andra stycket av 14 § i det reviderade förslaget föranledd begränsning, mot vilken betänklighet ej torde möta — och på grund härav besvärstiden ansetts böra förkortas till tjugu dagar. Även bestämmelserna i sistnämnda paragraf hava i detta sammanhang undergått nödiga ändringar, därvid rätt att, innan lagkraftvunnet beslut föreligger, utfå varan syntes mig böra tillerkännas varuägaren ej blott för det i det remitterade förslaget angivna fall utan även för den händelse, att oriktig ursprungsbeteckning icke funnits vara för handen, varförutom med anledning av detta nya stadgande såväl förklaring, varom i paragrafens första stycke nämns, som ock framställning av varuägaren att omedelbart utbekomma varan ansetts böra göras hos generaltullstyrelsen; på grund av stadgandet i andra stycket av nuvarande 13 § kunna besvär över styrelsens beslut i anledning av sådan framställning ej ifrågakomma. I 10 (numera 11) och 14 (numera 15) §§ av nu ifrågavarande förslag likasom jämväl i förslaget till lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i förevarande slags mål hava ytterligare i detta sammanhang några mindre jämkningar vidtagits. Då ej heller enligt det sålunda omarbetade huvudförslaget egenskap av sakägare tillkommer beslagaren, har jag visserligen ej funnit skäl återgå till vad kommitterade föreslagit om fördelning av influten avgift eller behållen försäljningssumma för förbruten vara mellan beslagaren och kronan, men har jag däremot ansett dylik avgift eller försäljningssumma böra lika fördelas mellan kronan och tullstatens enskilda pensionsinrättning.

På detta sätt fördelas redan nu vissa böter enligt tullförfattningarna, beträffande vilka icke den av kommitterade föreslagna fördelningsgrunden tillämpas. För den ifrågasatta anordningen talar ock i sin mån den omständigheten, att enligt nu gällande bestämmelser vissa procent av beslagarandelen tillfalla omförmälda pensionsinrättning.

De av lagrådet vid 6—9 §§ i det remitterade huvudförslaget framställda anmärkningar hava på följande sätt iakttagits. I 8 § av det reviderade förslaget har stadgats, att, därest beslaget finnes lagligen grundat men hinder, varom i 7 (förutvarande 5) § sägs, mot den oriktiga ursprungsbeteckningens utplånande eller varans förseende med i 1 § angiven beteckning om dess utländska ursprung ej föreligger, generaltullstyrelsen skall förelägga varuägaren dels att inom viss tid, efter det styrelsens beslut vunnit laga kraft, i enlighet med de närmare föreskrifter, styrelsen har att i beslutet meddela, under tillsyn av tullpersonal oskadliggöra den oriktiga beteckningen, dels ock, såframt ej visas, det varan mot ägarens förbud blivit obehörigen märkt, att inom tid och i den ordning, som stadgas i fråga om erläggande av tull, gälda en straffavgift, motsvarande tio procent av varans värde, så beräknat som om fastställande av värdet å gods, för vilket tull skall utgå efter dylik grund, är föreskrivet, dock ej under tio eller över femhundra kronor för allt med samma lägenhet till honom ankommet obehörigen märkt gods. Ställer sig varuägaren icke till efterrättelse vad sålunda blivit honom förelagt med avseende å den oriktiga ursprungsbeteckningens oskadliggörande, skall varan enligt 9 § av generaltullstyrelsen förklaras förbruten; då, särskilt om egenskap av sakägare tillerkännes tullfiskalen, den anmälan, på grund av vilken styrelsen har att pröva, om föreläggandet fullgjorts, icke nödvändigtvis behöver göras av tullförvaltningen, har jag ansett föreskriften i 9 § om sådan anmälan från tullförvaltningen lämpligen böra utgå. Varda ej straffavgiften och de kostnader, som för dess beräkning kunna hava uppkommit för det allmänna, där dessa skola av varuägaren ersättas, behörigen erlagda, skola gällande bestämmelser angående uttagande av oguldna tullavgifter jämlikt 10 § vinna motsvarande tillämpning.

I anslutning till vad lagrådet erinrat vid det remitterade förslagets 11 §, har motsvarande paragraf i det reviderade förslaget erhållit den avfattning, att generaltullstyrelsens beslut enligt 6, 7, 8 eller 9 § skall meddelas efter anslag ävensom att ett exemplar av beslutet ofördröjligen skall i rekommenderat brev avsändas till varuägaren, såframt hans adress är känd.

På sätt lagrådet hemställt vid tredje stycket av 14 § i det remitterade förslaget

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 1 saml. 200 häft. (Nr 257.) 6

terade förslaget, har den ändring vidtagits i nuvarande 15 §, att uppkommen fråga om försäljning av beslagtagen vara på grund av fara för förskämning, minskning eller annan sådan nedgång i värde alltid skall avgöras av generaltullstyrelsen, även om själva målet är beroende på regeringsrättens prövning.

Vad lagrådet anfört emot motiven till kommitterades förslag i berörda ämne torde med hänsyn till det innehåll, som givits åt 8—10 §§ i det reviderade förslaget, icke påkalla någon ändring av lagtexten i nu förevarande paragraf.

Däremot har, i anledning av vad lagrådet ytterligare i detta sammanhang anmärkt, bestämmelsen om hela köpeskillingens innehållande, till dess slutligt beslut fallit och vunnit laga kraft, ur paragrafen uteslutits. Utan särskild föreskrift lärer framgå, att varuägaren i föreliggande fall bör äga att omedelbart lyfta köpeskillingen, i den mån den samma icke erfordras för gäldande av den straffavgift, som kan ifrågakomma, och därjämte av kostnaderna för försäljningen och härmed i samband stående åtgärder; huruvida han framdeles skall vara berättigad att utfå även denna återstod, beror på målets slutliga utgång.

16 § i det remitterade förslaget har i enlighet med lagrådets hemställan uteslutits ur förslaget.

På grund av lagrådets uttalande vid 18 §, att de bestämmelser, som med avseende å utländska ursprungs-beteckningar skulle motsvara vad i 1 § finnes stadgat om svenska ursprungs-beteckningar, borde upptagas i ett sammanhang under 18 § samt att hänvisningen i denna paragraf borde omfatta allenast 2—17 §§, har 18 § undergått nödig omredigering.

Lagrådet har vid samma paragraf vidare erinrat, att, ehuru paragrafen avsåge att bereda skydd icke endast emot sådana beteckningar, varigenom oriktigt land angåves för varans ursprung, utan även emot angivande av oriktig ursprungsort inom det land, där varan frambragts eller tillverkats, den lämnade föreskriften om ursprungs-beteckningens oskadliggörande genom en kompenserande uppgift icke med tillräcklig tydlighet utmärkte, vad en dylik uppgift borde innehålla för dessa olika fall. Denna anmärkning har föranlett en något ändrad avfattning av paragrafen, varigenom tydligt utmärkes, att, därest varan ej frambragts eller tillverkats inom den angivna staten, den neutraliserande beteckningen skall utgöras av en uppgift om det verkliga ursprungslandet men, därest varan frambragts eller tillverkats å annan ort inom viss stat än den angivna, av en uppgift om den verkliga ursprungsorten. Att en sådan föreskrift torde få anses överensstämma med en riktig

tolkning av Madridkonventionen, har jag redan vid förslagets remitterande till lagrådet framhållit.

Övergångsbestämmelsen i 20 § har, i nära anslutning till vad lagrådet därutinnan andragit, ändrats sålunda, att i mål, som före lagens ikraftträdande blivit vid domstol anhängiggjort eller enligt 3 § i förordningen den 9 november 1888 dit hänskjutet, domstolen fortfarande skall meddela yttrande vad angår frågan, huruvida beslaget är lagligen grundat, samt, där så prövas vara förhållandet, hänvisa målet till generaltullstyrelsen, som har att efter omständigheterna antingen jämlikt 7 § förklara varan förbruten eller enligt 8 § föreskriva, vad det åligger varuägaren fullgöra såsom villkor för utbekommande av varan, så ock i övrigt med målet lagligen förfara. Talan mot underrätts eller hovrätts beslut, varom ovan nämnts, skall uppenbarligen fullföljas domstolsvägen, talan mot generaltullstyrelsens beslut däremot hos regeringsrätten.

Vad beträffar förslaget till lag angående ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i mål, som avses i huvudförfattningen, har lagrådets anmärkning, att förslaget icke syntes lämna rum för en motsvarande tillämpning av 3 § i lagen den 4 juni 1886 angående ersättning av allmänna medel till vittnen i brottmål, på det sätt iakttagits, att orden »och på grund härav inställt sig vid domstol» uteslutits, varigenom torde vara uttryckt, att lämnande av förskott å ersättningen eller ock annan i sagda lagrum avsedd anordning kan ifrågakomma före inställelsen. Lagrådets uttalande om önskvärdheten av större överensstämmelse jämväl i redaktionellt hänseende mellan förslaget och nyssnämnda lag har ock vunnit beaktande. Att tullfiskaleus upptagande såsom part föranlett en något ändrad avfattning av ifrågavarande lagförslag, har jag redan i det föregående omnämnt.

Utom de ändringar, för vilka jag nu redogjort, hava i de båda förslagen vidtagits åtskilliga jämkningar av mera redaktionell natur, för vilka icke lärer behöva särskilt redogöras.

Lagrådets utlåtande över det av huvudförslaget betingade, till lagrådet jämväl remitterade förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 torde det tillkomma chefen för justitiedepartementet att inför Kungl. Maj:t anmäla.

Utöver de till lagrådet remitterade förslagen hade av kommitterade jämväl utarbetats förslag till författning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907. Detta förslag har jag funnit endast i redaktionellt hänseende behöva undergå någon jämkning.

Vidare synes föreskrift böra meddelas om frihet från stämpel å generaltullstyrelsens och regeringsrättens expeditioner i förevarande mål. Till detta ämne anhåller jag att framdeles få återkomma likasom ock till frågan om de ändringar, som jämväl må anses av huvudförslaget betingade i vissa tullförfattningar av administrativ natur.

Förslag till sådan ändring i förordningen angående expeditionslösen, att även frihet från lösen medgives för omförmälda expeditioner, ävensom förslag till den jämkning i förordningen angående kontroll å tillverkningen av margarin m. m., som, enligt vad kommitterade framhållit, påkallas av huvudförslaget, lärer det ankomma på vederbörande departementschefer att underställa Kungl. Maj:ts prövning.»

Föredragande departementschefen uppläste härefter de i enlighet med det avgivna yttrandet avfattade förslagen till

1) lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning,

2) lag om ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i mål, som avses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, och

3) förordning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907;

och hemställde föredragande departementschefen, att förslagen måtte föreläggas Riksdagen till antagande.

Denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle till Riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Albert Tondén.